

Zdroj:

<https://www.national-geographic.cz/clanky/10-faktu-o-levacich-ktere-jste-netusili.html#:~:text=%2010%20fakt%C5%AF%20o%20lev%C3%A1c%C3%ADch%2C%20kter%C3%A9%20jste%20netu%C5%A1ili,je%20ve%20v%C4%9Bt%C5%A1%C3%ADm%20ohro%C5%BEen%C3%AD.%20V%C3%BDzkum%20v%C4%9Bdc%C5%AF...%20More%20>

Leváctví ovlivnilo náš svět víc než si myslíte...

1) Leváci přišli v době bronzové

Podle výzkumů byl v pravěku podíl praváků a leváků přibližně stejný. Až v době bronzové, když se začaly více používat různé nástroje a zbraně, začalo stále více lidí používat pravou ruku. Od středověku v podstatě až do poloviny 20. století se leváctví potlačovalo a takto orientovaní lidé byli střídavě vyzdvižováni a zatracováni. Mnoho mužů a hlavně žen skončilo v plamenech na hranici jen proto, že jim šla práce lépe od levé ruky. Rozvoj vědy v 18. a 19. století vedle jiných záslužných činů hledal i lék na „nemoc“ zvanou leváctví. V mnoha jazycích je dodnes slovo „levý“ synonymem něčeho nesprávného nebo dokonce zlého.

2) Mít levý mozek

Za leváctví může náš mozek. Každá jeho polokoule řídí opačnou stranu těla. Takže levá mozková hemisféra ovlivňuje pravou a pravá je zodpovědná za levou. Teorií o tom, proč a jak vzniká leváctví, je mnoho. Od poškození mozku z důvodu stresu při porodu až po vyšší hladinu testosteronu během vývoje plodu v těle matky. Žádná z nich ovšem zatím neposkytlá dostatečné a podložené vysvětlení.

Je Bůh pravák? Vesmír nemá v každém směru stejné vlastnosti, jak se původně předpokládalo

3) Leváci jsou nebezpeční sami sobě

Je prokázáno, že zdraví leváků je ve větším ohrožení. Výzkum vědců z Birminghamské univerzity například dokázal, že řidiči-leváci mají více dopravních nehod než jejich pravoručí kolegové; stejně tak i při řemeslných činnostech je více zraněných leváků. Je to ovšem způsobené především nastavením většiny strojů a nástrojů pro praváky. Na ulehčení života levákům přicházejí různé společnosti s nabídkou přizpůsobených věcí. I když obchody s podobným sortimentem jsou ve světě poměrně běžnou záležitostí (v Londýně funguje jeden z nich už třicet let), v Česku nejsou rozšířené. Na internetu můžete prolistovat nabídku například na www.obchodprolevaky.cz, www.levaruka.cz nebo <http://prolevaky.cz/uvod.html>. Sortiment tvoří běžné věci, jako jsou nůžky, nože, otvíráky na konzervy, škrabky, ale i kancelářské a školní potřeby. Výjimkou nejsou hodiny s obráceným ciferníkem nebo pravítka, kde jsou číslice napsané zprava doleva.

4) Zlo jménem leváctví

Ve staré Číně byla levá strana zlá. Někteří Číňané si ještě pamatují tresty za „zločin“, že se jim nedařilo být praváky. Obzvlášť pokud byli z výše postavených rodin. Tvary čínského písma jsou navrženy pro praváky a levou rukou je možné je psát jen s námahou. Vážným problémem je leváctví i v arabských kulturách. V době, kdy byl papír drahý a v pouštních oblastech nebyl dostatek vody, bylo nutné utřít se po velké potřebě rukou. Tradičně levou

ruku považovali za nevhodnou k jakékoli jiné činnosti, zejména k jídlu, protože se tehdy nepoužíval příbor. Levá ruka musela být během jídla schovaná. Ukázání levé ruky při jídle se dodnes v mnoha arabských kulturách, hlavně v pouštních, považuje za prohřešek.

4) Leváci a exotika

Inuité (Eskymáci) věřili tomu, že každý levák je čaroděj. Ani staří Římané neakceptovali leváctví. Když se chlapec při výcviku do legie projevoval jako levák, přivázali mu levačku k tělu, aby ho přinutili používat pravou ruku. ** Japonský muž mohl propustit svou ženu, když zjistil, že je levačka. Aspoň že Inkové levoruké lidi uctívali a severoamerickým Zuniům prý přinášeli leváci štěstí.

5) Levoručí vojáci dobyli svět

Při dobývání středověkých hradů často nasazovali leváky. Schodiště obranných věží byla totiž většinou pravotočivá, aby měli ustupující obránci výhodu při boji s mečem.

6) Zazobaní leváci

Leváci vydělávají víc než praváci. Platí to ale jen u mužů. Podle studie vědců z americké Lafayette College a Johns Hopkins University vydělávají středoškolsky vzdělaní leváci o 15 %, vysokoškolsky vzdělaní dokonce o 26 % více.

Tohle nikdy nedělejte! Nejhorší kulturní trapasy, které se vám mohou stát na cestách

7) Kdo se bojí leváků?

V historii lidstva byli leváci často předmětem strachu, výsměchu a pohrdání. Byli to vyvrženci a lidé zlověstní. Mateřská znaménka a pihy na levé straně těla znamenaly pro "čarodějnice" cestu na hořící hranici.

8) Špinavá levačka

Ještě v minulém století byly děti často přímo bity, dokud se nenaučily psát správně, tedy pravačkou - jistě si to mnoho z vás pamatuje. Levá ruka je v některých kulturách ta "špinavá", protože se s ní provádí intimní hygiena. Temné síly prý sídlí za levým ramenem, nalévání vína levou rukou nosí smůlu a přípitek levou rukou je neupřímný. Také buddhistická cesta k nirváně může vést údajně dvěma cestami - pravou k osvícení nebo špatnou, levou.

9) Viktoriánské levačky

Ženské šaty se dodnes zapínají na opačné straně než mužské proto, že se viktoriánské šlechtičny nechávaly oblékat jen svými pravorukými služebníky.

10) Levácké pověry

Snubní prsten se nosí na levačce buď proto, že měl Římany chránit před zlem, které z ní vyzařovalo, nebo podle druhého výkladu proto, že Egypťané považovali levačku za ruku nešikovnou, zato blíž k srdci. Na levačku

Co je leváctví? Vysvětluje Mgr. Eva Kapicová, EDUCO pedagogicko-psychologické poradenství, EEG-biofeedback centrum, Žatec a Louny:

"Leváctvím se označuje přednostní užívání levé ruky, v širším pojetí také přednostní užívání jednoho z párových orgánů (oka, ucha, nohy). Leváctví není tedy jen záležitostí ruky, ale dominance celé poloviny těla. Dříve byli leváci vnímáni jako méněcenní, nešikovní, hůře píšící. V současnosti se s tímto pohledem téměř nesetkáváme. Leváci nejsou méně šikovní než praváci, i písmo leváků může být pěkně čitelné, upravené a úhledné. Leváci jsou stejně kvalitní jako praváci. Přestože je všeobecně známo, že se leváci nemají přecvičovat, byla mi několikrát rodiči položena otázka, zda lze udělat z leváka praváka.

Snaha o „přeučení“ leváka na praváka, ke které nyní dochází v podstatně menší míře než dříve (dnes pouze vliv rodiny), může mít za následek závažné vývojové poruchy. Přecvičováním se zasahuje do vývoje nervové soustavy a vede k rozrušení přirozené dominance a orientace mozku. Dominance jednoho z párových orgánů je řízená z mozku (levák má výrazně dominantní pravou mozkovou polokouli, pravák zase levou polokouli). Mezi možné následky přecvičování leváků patří nešikovnost, potíže s motorikou, s psaním pravou rukou. Dítě píše pomalu, více chybuje, má k psaní odpor. Častý je také motorický neklid, neposednost, neukázněnost a nepozornost. Dítě ztrácí chuť k práci, v průběhu školní docházky se může projevit až odpor vůči škole a učení, zhoršování prospěchu.

Závažnějšími problémy bývají poruchy ve vývoji řeči (řeč se může opožďovat, způsobit koktavost) a neurotické projevy chování dítěte (úzkostnost, bázlivost, agresivita a útočnost). Dítě by mělo vždy psát rukou, která je šikovnější. Pravák pravou, levák levou. Drobnou nevýhodou leváků je to, že se rodí do pravoruké společnosti. V lidské populaci je a vždy byla početní převaha praváků. Dnešní společnost již plně uznává leváctví za stejně kvalitní jev jako praváctví."